

GOVORIŠ KOHEZIJSKO? LOKALNO.

Analiza

Programa kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji

Naročnik: CNVOS - Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij

Izvajalec: CresCo, družba razvojnih priložnosti, d.o.o.

Celje, januar 2025

c n v o s
center za informiranje, sodelovanje
in razvoj nevladnih organizacij

KAZALO

UVOD.....	4
1. EU in EKP.....	5
2. Pomembnejši strateški dokumenti.....	7
3. Program Evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji.....	9
3. 1. Pametnejša Slovenija.....	9
3. 1. 1. Raziskave, razvoj in inovacije.....	9
3. 1. 2. Digitalizacija.....	11
3. 2. Zelena nizkoogljična Slovenija.....	14
3. 2. 1. Energetska prenova stavb in naložbe v obnovljive vire energije.....	14
3. 2. 2. Poplavna varnost in prilagajanje podnebnim spremembam.....	15
3. 2. 3. Odvajanje in čiščenje voda.....	16
3. 2. 4. Krožno gospodarstvo, varstva narave in trajnostna urbana mobilnost.....	17
3. 3. Bolj povezana Slovenija.....	19
3. 4. Bolj socialna Slovenija.....	20
3. 4. 1. Trg dela in izobraževanje.....	21
3. 4. 2. Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost.....	22
3. 4. 2. Trajnostni turizem in kultura.....	24
3. 5. Slovenija bližje državljanom.....	26
3. 5. 1. Urbani razvoj.....	26
3. 5. 2. Lokalni razvoj.....	27
3. 6. Zeleni prehod dveh premogovniških regij.....	28
4. Dodatek k analizi.....	31
4. 1. Pregled sredstev na nivoju EU.....	32
4. 2. Pregled sredstev glede na sklad in planirana sredstva.....	33

VIR GRAFIKE: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/>

SEZNAM KRATIC

EKP 2021-2027: Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji

EU: Evropska unija

EKP: Evropska kohezijska politika

VFO: Večletni finančni okvir

NOO: Načrt za okrevanje in odpornost

RRI: Raziskave, razvoj in inovacije

MSP: Mala in srednje velika podjetja

S5: Strategija pametne specializacije Slovenije

SRIP: Strateško razvojna inovacijska partnerstva

JŠRIPS: Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije

OVE: Obnovljivi viri energije

KRVS: Kohezijska regija Vzhodna Slovenija

UVOD

Z dokumentom Analize Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji (v nadaljevanju EKP 2021-2027) želimo evropsko kohezijsko politiko, ki je prisotna v našem vsakdanjem življenju, predstaviti uporabnikom na preprost in razumljiv način.

Glavni razlog za to je kompleksnost strateških dokumentov evropske politike, ki zahteva poglobljeno predznanje in dobro razumevanje teh vsebin. S "prevodom" EKP 2021-2027 si prizadevamo spodbuditi državljane k večji ozaveščenosti o kohezijski politiki in njenem vplivu na njihova življenja, hkrati pa zagotoviti zanesljive, razumljive, celovite in skladne informacije o izvajanju evropske kohezijske politike.

Cilj dokumenta je zagotoviti skladne, objektivne in celovite informacije o kohezijski politiki EU ter jasno sliko o njeni vlogi pri reševanju trenutnih in prihodnjih izzivov, s katerimi se soočata EU in njene države članice, vključno z regijami in lokalnimi skupnostmi.

Poleg tega dokument spodbuja dodatno promocijo pomena kohezijske politike, aktivno sodelovanje različnih deležnikov in jasnejše predstavljanje priložnosti, ki jih kohezijska politika ponuja širši javnosti.

Osrednji fokus je na EKP 2021-2027, ki vključuje tudi Sklad za pravični prehod. Za boljše razumevanje vsebine smo uvodoma predstavili tudi ključne strateške dokumente, ki so z EKP 2021-2027 komplementarni.

Pri pripravi analize smo uporabili podatke in vire, ki nam jih je posredovalo Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj. Analiza vključuje zaključene in aktualne razpise iz obdobja 2021-2027 ter ključne dokumente Evropske kohezijske politike. Dodatno smo uporabili tudi odprte vire Evropske komisije, ki so dostopni na spletni platformi Cohesion Data.

1. EU in EKP

Evropska unija (EU) si s svojo strategijo prizadeva svojim državljanom zagotoviti boljšo kakovost življenja. To dosega z usmerjanjem sredstev in spodbujanjem razvoja prek jasno opredeljenih ciljev.

EU vsakih sedem let pripravi finančni načrt, imenovan **večletni finančni okvir (VFO)**, ki določa strateške prioritete in razdelitev sredstev. Na podlagi tega okvirja države članice oblikujejo svoje **sedemletne programe**, v katerih razdelijo finančna sredstva skladno s cilji EU. V Sloveniji ima ključno vlogo pri tem **Program evropske kohezijske politike za obdobje 2021-2027 (EKP 2021-2027)**.

Za obdobje 2021-2027 si je EU zastavila pet ključnih ciljev, ki predstavljajo glavno usmeritev in gonilno silo naložb v državah članicah.

Evropska unija (EU) se v izrednih razmerah, kot je bila na primer epidemija COVID-19, odzove hitro in odločno, da zagotovi boljše življenje svojim državljanom ter pomaga državam članicam pri okrevanju in krepitvi odpornosti.

V ta namen je bila vzpostavljena pobuda Mehanizem za okrevanje in odpornost, na podlagi katere so države članice pripravile svoje Načrte za okrevanje in odpornost, prilagojene njihovim specifičnim potrebam in izzivom.

Slovenija si je v obdobju 2021-2027 v okviru EKP 2021-2027 zadala enake glavne cilje, ki jim je dodala specifičen cilj Sklada za pravični prehod.

Grafika 1: Glavni cilji naložb v obdobju 2021 - 2027

VIR GRAFIKE: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/>

Za boljše razumevanje procesa uresničevanja ciljev EU, za katerega so na voljo finančna sredstva, lahko ta proces ponazorimo na način, prikazan spodaj:

Grafika 2: Proces uresničevanja ciljev EU

VIR GRAFIKE: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/>

EU in članice EU za uresničevanje svojih politik načrtujejo programe s cilji in kazalniki. Na podlagi programa pripravijo razpise, na katere se lahko državljani prijavimo s svojimi projekti. Naši projekti pa morajo dosegati kazalnike in cilje, ki jih daje razpis. Le-ta pa je nastal na podlagi programa, ki uresničuje evropske politike.

EU in države članice načrtujejo programe z jasno opredeljenimi cilji in kazalniki za uresničevanje svojih politik. Na podlagi teh programov se objavijo razpisi, na katere se lahko državljani prijavijo s svojimi projekti.

Projekti, ki jih prijavimo, morajo prispevati k doseganju ciljev in kazalnikov, opredeljenih v razpisu. Razpisi pa izhajajo iz programov, katerih namen je uresničevanje evropskih politik.

2. Pomembnejši strateški dokumenti

Poleg Programa evropske kohezijske politike 2021–2027 (EKP 2021–2027) so med najpomembnejšimi strateškimi dokumenti v Sloveniji tudi Načrt za Okrevanje in odpornost, ki je bil pripravljen kot odgovor na epidemijo COVID-19 ter Strateški načrt Skupne kmetijske politike, ki določa ključne usmeritve na področju kmetijstva in razvoja podeželja.

Grafika 3: Proces uresničevanja ciljev v Sloveniji

VIR GRAFIKE: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/>

Program evropske kohezijske politike za obdobje 2021–2027 v Sloveniji

Evropska kohezijska politika je glavna naložbena politika Evropske unije, ki Sloveniji zagotavlja 3,2 milijarde evrov sredstev za hitrejši razvoj države. Njen končni cilj je zagotoviti kakovostno življenje za vse prebivalce. V času hitrih sprememb, ki jih narekujejo zeleni in digitalni prehod, so za Slovenijo ključnega pomena ukrepi za povečanje odpornosti gospodarstva in družbe, izkoriščanje novih priložnosti ter pospešitev prehoda v visoko produktivno, nizkoogljično in krožno gospodarstvo.

Grafika 4: Razloženi program Evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji

VIR GRAFIKE: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/>

Načrt za okrevanje in odpornost

Načrt za okrevanje in odpornost (NOO) je nacionalni program reform in naložb, namenjen ublažitvi gospodarskih in socialnih posledic pandemije COVID-19 v Sloveniji. Poleg tega prispeva k doseganju ciljev evropskega načrta REPowerEU, ki se osredotoča na zmanjšanje odvisnosti od ruskih fosilnih goriv in pospeševanje zelenega prehoda.

Z načrtovanimi ukrepi, ki jih bo Slovenija izvajala do leta 2026, želimo podpreti dolgoročno trajnostno rast ter učinkovito nasloviti izzive zelenega in digitalnega prehoda.

Razvojna področja:

- **Zelena Slovenija:** Spodbujanje obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije, trajnostna prenova stavb, zagotavljanje čistega in varnega okolja, trajnostna mobilnost ter krožno gospodarstvo z učinkovito rabo virov.
- **Digitalna Slovenija:** Digitalna preobrazba javnega sektorja, javne uprave in gospodarstva za povečanje učinkovitosti in inovativnosti.
- **Pametna in trajnostna Slovenija:** Poudarek na raziskavah, razvoju in inovacijah, dvigu produktivnosti, ustvarjanju prijaznega poslovnega okolja za investitorje, ukrepih za zmanjševanje negativnih strukturnih trendov na trgu dela, investicijah v infrastrukturo na področju turizma in kulturne dediščine ter krepitvi znanj in digitalnih kompetenc, ki jih zahtevajo novi poklici.
- **Odgovorna Slovenija - država blizu ljudem:** Krepitev področij zdravstva, socialne varnosti in dolgotrajne oskrbe ter spodbujanje učinkovite stanovanjske politike.
- **REPowerEU:** Zmanjšanje odvisnosti od ruskih fosilnih goriv.

Strateški načrt skupne kmetijske politike

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023-2027 je osrednji dokument kmetijske politike, s katerim bo Slovenija v naslednjem programskem obdobju zagotovila dolgoročno prehransko varnost, pospešila zeleni preboj ter spodbujala trajnostni razvoj slovenskega kmetijstva, gozdarstva, živilske industrije in podeželja.

Namen SKP:

- Zagotavljanje cenovno dostopne, varne in visokokakovostne hrane, ki izpolnjuje potrebe prebivalstva.
- Podpora primerni življenjski ravni kmetov z ustreznimi ukrepi za stabilizacijo dohodkov in izboljšanje konkurenčnosti v kmetijskem sektorju.
- Ohranjanje naravnih virov in varstvo okolja, s poudarkom na trajnostnem upravljanju zemljišč, zaščiti ekosistemov ter zmanjševanju negativnih vplivov kmetijske dejavnosti.

3. Program Evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji

3. 1. Pametnejša Slovenija

CILJ POLITIKE 1: Konkurenčnejša in pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe ter regionalne povezljivosti na področju IKT

Grafika 5: Cilji Pametnejše Slovenije
VIR GRAFIKE: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/>

V okviru »Pametnejše Slovenije« je na razpolago 727 milijonov evrov za javne razpise, ki spodbujajo vlaganja v raziskave, razvoj in inovacije in digitalizacijo.

3. 1. 1. Raziskave, razvoj in inovacije

Če se želimo prijaviti na javne razpise s **področja raziskav, razvoja in inovacij (RRI)**, moramo zasledovati naslednje cilje:

- Razvoj in izboljšanje raziskovalnih in inovacijskih zmogljivosti ter uvajanje naprednih tehnologij,
- krepitev trajnostne rasti in konkurenčnosti malih in srednje velikih podjetij (MSP) ter ustvarjanje delovnih mest v MSP, tudi prek produktivnih naložb,
- razvoj znanj in spretnosti, ki podpirajo pametno specializacijo, industrijski prehod in podjetništvo.

Kaj se financira?

- Vsebine skladne s Strategijo pametne specializacije Slovenije (S5),
- naložbe v infrastrukturo za podporo raziskovalnim in inovacijskim dejavnostim,
- gradnja novih energijsko učinkovitih stavb,
- produktivne naložbe, poslovni razvoj in internacionalizacija malih in srednje velikih podjetij (MSP),
- raziskovalne in inovacijske dejavnosti, vključno s procesi in prenosom tehnologij ter mreženjem,
- napredne pomožne storitve za MSP, kot so upravljske, trženjske in oblikovalske storitve,

- inkubacija ter podpora zagonskim, "spin-off" in "spin-out" podjetjem,
- razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod in podjetništvo, ter prilagodljivost podjetij na spremembe za zaposlene v MSP in deležnike SRIP,
- digitalizacija MSP za povečanje konkurenčnosti in učinkovitosti.

Kdo se lahko prijavi?

- Podjetja, raziskovalne organizacije, institucije znanja, razvojna partnerstva, regionalne razvojne agencije (Dogovor za razvoj regij).
- Subjekti podjetniškega in inovativnega okolja, javni zavodi, socialna podjetja, zadruge, društva, zbornice.
- Subjekti s področja kulture, samozaposleni v kulturi, nevladne organizacije (NVO), ministrstva, izvajalske institucije.
- Destinacijske management organizacije, zasebni zavodi, Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije (JŠRIPS), visokošolski zavodi in ministrstvo, pristojno za javno upravo.

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti?

- Projekti smiselno prispevajo k pobudi "Podnebno nevtralna in pametna mesta 2030" ter k pobudi "Novi evropski Bauhaus",
- projekti vsebujejo relevantna priporočila, skladna s Celovito presojo vplivov na okolje in utemeljena na načelu DNSH ("ne povzročaj znatne škode"),
- projekti vsebujejo ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije,
- projekti vsebujejo medregionalne, čezmejne in transnacionalne ukrepe, ki prispevajo k širšemu sodelovanju in povezovanju.

Kaj je Strategija pametne specializacije v Sloveniji (S5)?

S5 je strateški dokument, ki si je v programskem obdobju 2021-2027 zastavil cilj spodbujanja zelenega prehoda kot inovativne, nizkoogljične, digitalne in na znanju temelječe preobrazbe gospodarstva in družbe. Dokument, znan tudi kot Slovenian Smart Sustainable Specialisation Strategy (S5), natančno opredeljuje področja Cilja politike 1: Pametnejša Slovenija.

Vsi upravičenci, ki se bodo prijavljali na razpise v okviru tega cilja, bodo morali slediti vsebinam in prioritetam, določenim v S5.

Namen S5 je okrepiti raziskovalno in inovacijsko uspešnost, spodbuditi rast produktivnosti, povečati dodano vrednost gospodarstva in vrniti Slovenijo med države z nazivom močne inovatorke. Strategija opredeljuje ključna področja, na katerih Slovenija izkazuje primerjalne prednosti, in ta področja bodo usmerjala razvojne in inovacijske projekte v prihodnje.

S5 opredeljuje 10 prednostnih področij, na katerih Slovenija izkazuje primerjalne prednosti, in ta področja bodo usmerjala razvojne in inovacijske projekte v prihodnje.

- Pametna mesta in skupnosti,
- Horizontalna mreža informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT),
- Zdravje – Medicina,
- Pametne stavbe in dom z lesno verigo,
- Trajnostna pridelava hrane,
- Mreže za prehod v krožno gospodarstvo,
- Trajnostni turizem,
- Mobilnost,
- Tovarne prihodnosti in
- Materiali kot končni produkti.

Kaj je SRIP?

SRIP so Strateško razvojna inovacijska partnerstva, ki predstavljajo osrednjo institucionalno obliko upravljanja za Strategijo pametne specializacije Slovenije (S5) na ravni prednostnih področij. Gre za dolgoročna partnerstva, ki povezujejo podjetja, raziskovalne institucije, institucije znanja, državo, regionalne in lokalne strukture, uporabnike ter nevladno sfero.

3.1.2. Digitalizacija

Če se želimo prijaviti na javne razpise **s področja digitalizacije** moramo zasledovati naslednje cilje:

- Izkoriščanje prednosti digitalizacije za državljane, podjetja, raziskovalne organizacije in javne organe.
- Izboljšanje digitalne povezljivosti.

Kaj se financira?

- Vsebine morajo biti skladne s Strategijo digitalne transformacije gospodarstva, Strategijo Digitalna Slovenija 2030 in Strategijo digitalnih javnih storitev 2030.
- Digitalizacija malih in srednje velikih podjetij (MSP), javne uprave, pravosodja, lokalne samouprave, lokalnih skupnosti, nevladnih organizacij, raziskovalnih organizacij, subjektov s področja kulture, državljanov in drugih.
- Razvoj in uvajanje e-storitev, storitev IT aplikacij ter vladnih rešitev IKT.
- Izgradnja in širitev zelo visokozmogljivih širokopasovnih omrežij za večjo dostopnost digitalnih storitev.

Kdo se lahko prijavi?

- Prijavitelji za digitalizacijo:

- Mala in srednje velika podjetja (MSP), institucije podpornega okolja, izvajalske institucije za digitalizacijo, organizacije, ki izvajajo neformalna usposabljanja, nevladne organizacije (NVO), ustanove, ki delujejo z osebami iz prikrajšanih skupin in invalidi, vzgojno-izobraževalni zavodi (VIZ), osebe javnega prava, lokalne skupnosti, javni zavodi ali agencije, visokošolski zavodi, raziskovalne organizacije, organi državne uprave in zbornice.
- Prijavitelji za digitalno povezljivost:
- Podjetja in javni zavod ARNES.

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti?

- Imajo predvidene ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije.

Katera sredstva so že bila razpisana za »Pametnejšo Slovenijo« ?

Vsebina razpisa	Upravičenci	v mio EUR
RRI 39,02		
Vavčerji za pridobitev certifikatov, prenos lastništva, za patente, modele, znamke, za udeležbo v gospodarskih delegacijah v tujino	MSP	6,2
Spodbude za zagon inovativnih podjetij v letu 2024	MSP	2,16
Sofinanciranje individualnih nastopov podjetij na mednarodnih sejmih v letih 2024-2028	MSP	9,56
Celovite podporne storitve za inovativne posameznike in inovativna zagonska podjetja 2024-2025	Subjekti inovativnega okolja	1,8
Podpora aktivnosti pisarn za prenos znanja	Slovenske javne raziskovalne organizacije	4,3
SRIP 2023-2026	SRIP	9
Financiranje izvajanja neformalnih izobraževanj za odrasle na področju digitalnih kompetenc za leti 2024 in 2025	Izvajalci neformalnega izobraževanja	6
DIGITALIZACIJA 3,5		
Financiranje vzpostavitve, vzdrževanja in upravljanja sistema javnega obveščanja in alarmiranja s posredovanjem opozorilnih obvestil	izvajalci javno dostopnih mobilnih komunikacijskih storitev	3,5
SKUPAJ		42,52

3. 2. Zelena nizkoogljična Slovenija

CILJ POLITIKE 2: Bolj zelena, nizkoogljična Evropa, ki je odporna in prehaja na gospodarstvo z ničelnim ogljičnim odtisom s spodbujanjem čistega in pravičnega energetskega prehoda, zelenih in modrih naložb, krožnega gospodarstva, blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje ter preprečevanja in obvladovanja tveganj ter trajnostne mestne mobilnosti.

Grafika 6: Cilji Zelene nizkoogljične Slovenije
VIR GRAFIKE: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/>

V okviru "Zelene nizkoogljične Slovenije" je na voljo 793 milijonov evrov za javne razpise, ki podpirajo naložbe v energetske prenovne stavbe, obnovljive vire energije, poplavno varnost, odziv na podnebne spremembe, odvajanje in čiščenje odpadnih voda ter druge projekte, kot so krožno gospodarstvo, varstvo narave in trajnostna urbana mobilnost.

3. 2. 1. Energetska prenova stavb in naložbe v obnovljive vire energije

Če se želimo prijaviti na javne razpise **s področja energetske prenove stavb ali obnovljivih virov energije** moramo zasledovati naslednje cilje:

- Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov.
- Spodbujanje energije iz obnovljivih virov.
- Razvoj pametnih energetskih sistemov, omrežij in hrambe zunaj vseevropskega energetskega omrežja (TEN-E).

Kaj se financira?

- Skladnost z Dolgoročno strategijo za spodbujanje naložb energetske prenove stavb 2050 (DSEPS) in Nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom (NEPN).
- Prenova stavb (zasebnih, večstanovanjskih zasebnih in javnih) za večjo energetske učinkovitost, vključno z uvedbo sistemov za upravljanje z energijo za stavbe, ki niso bile upravičene v okviru NOO. (NOO: obnova javnih stavb za nemoteno delovanje državne uprave in zagotavljanje nujnih storitev za prebivalstvo med epidemijo COVID-19.)

- Zmanjševanje energetske revščine in ozaveščanje socialno ranljivih skupin o možnostih dostopa do nepovratnih sredstev.
- Spodbujanje novih daljinskih sistemov na obnovljive vire energije (OVE) za ogrevanje in hlajenje, s poudarkom na trajnostnih sistemih daljinskega ogrevanja. (NOO: prestrukturiranje obstoječih sistemov za povečanje deleža OVE.)
- Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije (OVE), kot so vetrne in sončne elektrarne.
- Naložbe v nove pametne energetske sisteme ter povezano shranjevanje energije. (NOO: posodobitev nizkonapetostnega distribucijskega omrežja za integracijo razpršenih proizvodnih virov OVE, vključno s prenovo distribucijskega omrežja in vzpostavitvijo novih transformatorskih postaj.)

Kdo se lahko prijavi?

- Podjetja, državna uprava, javni sektor, lokalne skupnosti, zadruga, zavodi in zbornice.
- Gospodinjstva, vključno z gospodinjstvi z nizkimi prihodki.
- Izvajalci pogodbenega zagotavljanja prihrankov, ki izvajajo ukrepe za povečanje energetske učinkovitosti.

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti?

- Projekti vključujejo relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje ter utemeljenim načelom DNSH ("ne povzročaj znatne škode").
- Predvidevajo ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije, skladno z načeli socialne pravičnosti.
- Smiselno upoštevajo priporočila študije "Facilitating Renewable Energy Deployment in Electricity Sector of Slovenia" (Request for Service REFORM/SC2021/09).

3. 2. 2. Poplavna varnost in prilagajanje podnebnim spremembam

Če se želimo prijaviti na javne razpise s **področja poplavne varnosti in prilaganja podnebnim spremembam** moramo zasledovati naslednje cilje:

- Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov

Kaj se financira?

Za zagotavljanje varnosti prebivalstva in lokalnih skupnosti pred naravnimi nesrečami, kot so poplave, plazovi, požari, neurja in suša, so ključni naslednji ukrepi:

- Zmanjšanje poplavne ogroženosti na območjih z pomembnim vplivom poplav.

- Nadgradnja sistema za opozarjanje in osveščanje na vremensko pogojene izredne razmere.
- Izvajanje ukrepov za odziv na podnebno pogojene nesreče, z namenom zmanjšanja tveganj in hitrejše prilagoditve na podnebne spremembe.

Če se želimo prijaviti na javne **razpise s področja poplavne varnosti in prilagajanja podnebnim spremembam**, moramo zasledovati naslednji cilj:

- Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam, preprečevanja tveganja nesreč in odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov.

Kaj se financira?

Za zagotavljanje varnosti prebivalstva in lokalnih skupnosti pred poplavami, plazovi, požari, neurji, sušo in drugimi vremenskimi ekstremi se financirajo:

- Zmanjšanje poplavne ogroženosti na območjih z pomembnim vplivom poplav.
- Nadgradnja sistema za opozarjanje in osveščanje na vremensko pogojene izredne razmere.
- Ukrepi za odziv na podnebno pogojene nesreče, ki vključujejo prilagajanje na podnebne spremembe in zmanjševanje tveganj.

Kdo se lahko prijavi?

- Direkcija Republike Slovenije za vode
- Agencija RS za okolje, Direkcija Republike Slovenije za vode, ministrstva, Uprava RS za zaščito in reševanje, sile za zaščito, reševanje in pomoč, lokalne skupine ter morebitni drugi upravičenci, ki lahko pomembno prispevajo k doseganju ciljev tega specifičnega cilja.

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti?

- Projekti morajo vključevati relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje in načelom DNSH ("ne povzročaj znatne škode").
- Predvidevati morajo ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije.
- Vsebovati morajo medregionalne, čezmejne in transnacionalne ukrepe, kjer je to ustrezno.

3. 2. 3. Odvajanje in čiščenje voda

Če se želimo prijaviti na javne razpise **s področja odvajanja in čiščenja voda** moramo zasledovati naslednje cilje:

- Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri

Kaj se financira?

Za prebivalstvo je oskrba z vodo za prehrano ljudi ter zbiranje in čiščenje odpadne vode zagotovljena z naslednjimi ukrepi:

- Aglomeracije s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE (NOO: aglomeracije z obremenitvijo manjšo od 2.000 PE).
- Urejanje vodovodnih sistemov s trajnostnim upravljanjem za več kot 10.000 prebivalcev (NOO: vodni sistemi za manj kot 10.000 PE).

Kdo se lahko prijavi?

- Lokalne skupnosti, izvajalci gospodarskih javnih služb varstva okolja, ministrstva ter javni zavodi s področja okolja in upravljanja voda, vključno z regionalnimi razvojnimi agencijami.

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti?

- Projekti imajo relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje in utemeljeno načelo DNSH ("ne povzročaj znatne škode").
- Imajo predvidene ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije.
- So skladni z Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode 2020,
- Vključujejo medregionalne, čezmejne in transnacionalne ukrepe.

3. 2. 4. Krožno gospodarstvo, varstva narave in trajnostna urbana mobilnost

Če se želimo prijaviti na javne razpise s **področja krožnega gospodarstva, varstva narave in trajnostne urbane mobilnosti**, moramo zasledovati naslednje cilje:

- Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, ki je gospodarno z viri.
- Izboljšanje varstva in ohranjanja narave, biotske raznovrstnosti ter zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, z zmanjšanjem vseh oblik onesnaževanja.
- Spodbujanje trajnostne mestne mobilnosti kot dela prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika.

Kaj se financira?

- Podpora okolju prijaznim proizvodnim procesom in učinkoviti rabi virov v malih, srednjih in velikih podjetjih za zeleni in digitalni prehod (NOO: komplementarne storitve krožnega gospodarstva).
- Naložbe v izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti v omrežju Natura 2000 in na drugih prednostnih območjih varstva narave.
- Naložbe za zagotavljanje in izboljšanje zelene infrastrukture, ki prispevajo k trajnostnemu razvoju.
- Izboljšanje sistema seznanjanja in opozarjanja državljanov o onesnaženosti zunanega zraka.

- → Razvoj infrastrukture za trajnostno mobilnost v urbanih območjih za bolj učinkovito in ekološko transportno mrežo.
- → Spodbujanje uporabe alternativnih goriv v mestih za zmanjšanje emisij in spodbujanje čistejših oblik prevoza.

Kdo se lahko prijavi?

- Krožno gospodarstvo: Prijavitelji vključujejo podjetja, deležnike v lesni verigi, lokalne skupnosti, komunalna podjetja, ministrstvi, pristojni za javno upravo in gospodarstvo, zbornice ter regionalne razvojne agencije.
- Varstvo narave: Prijavitelji vključujejo Agencijo RS za okolje, upravljavce zavarovanih območij in območij Natura 2000, javne zavode, lokalne skupnosti (v okviru Mehanizma celostne teritorialne naložbe - CTN), podjetja, nevladne organizacije, ministrstva ter regionalne razvojne agencije (v okviru Dogovora za razvoj regij - DRR).
- Urbana mobilnost: Prijavitelji vključujejo mestne občine ter pravne osebe javnega prava v delni ali celotni lasti oziroma ustanoviteljstvu mestnih občin (v okviru Mehanizma celostnih teritorialnih naložb - CTN).

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti?

- Vključevati relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje ter načelom DNSH ("ne povzročaj znatne škode").
- Predvidevati ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije, skladno z načeli socialne pravičnosti.
- Vsebovati medregionalne, čezmejne in transnacionalne ukrepe, kjer je to ustrezno.
- Temeljiti na celostnih prometnih strategijah in trajnostnih urbanih strategijah, ki zagotavljajo dolgoročne rešitve in trajnostni razvoj.

Katera so že bila razpisana sredstva za »Zelena nizokoogljično Slovenijo«?

Vsebina razpisa	Upravičenci	v mio EUR
ENERGETSKA PRENOVA STAVB		
ZER 2024 Nepovratne finančne spodbude za zmanjševanje energetske revščine	Lastnik, solastnik stanovanjske stavbe ali stanovanja, ki je materialno ogrožen	19,8
KROŽNO GOSPODARSTVO		
JR CKG - Slovenski center za krožno gospodarstvo	Konzorcij s 5-10 partnerji, ki so pravne osebe javnega ali zasebnega prava (1 iz VKR, 1 iz ZKR)	3,5

SKUPAJ

23,3

3. 3. Bolj povezana Slovenija

CILJ POLITIKE 3: Bolj povezana Evropa z izboljšanjem mobilnosti

Grafika 7: Cilji Bolj povezane Slovenije
VIR GRAFIKE: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/>

V okviru "Bolj povezana Slovenija" je na voljo 511 milijonov evrov za javne razpise, namenjene spodbujanju vlaganj v nadgradnjo železniškega in cestnega omrežja ter vlaganja v trajnostno mobilnost.

Če se želimo prijaviti na javne razpise s področja **železniškega in cestnega omrežja ter trajnostne mobilnosti**, moramo zasledovati naslednje cilje:

- Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega proti podnebnim spremembam.
- Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne ter lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z izboljšanim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo.

Kaj se financira?

- Obnovljene ali posodobljene avtoceste in ceste - celostno omrežje TEN-T.
- Obnovljene ali posodobljene železnice - jedrno omrežje TEN-T.
- Novo zgrajene ali nadgrajene sekundarne cestne povezave s cestnim omrežjem in vozlišči TEN-T.
- Druge obnovljene ali posodobljene železnice.
- Državno kolesarsko omrežje.
- Infrastruktura za trajnostno mobilnost na lokalni ravni.
- Neinfrastrukturni ukrepi trajnostne mobilnosti (regionalne celostne prometne strategije).
- Organizacija trajnostne mobilnosti na lokalni ravni (multimodalni nemestni prevoz).

Kdo se lahko prijavi?

- Državni nivo: Direkcija za infrastrukturo (DRSI), Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS) in državna uprava.
- Lokalni nivo: Lokalne skupnosti, zavodi, regionalne razvojne agencije (v okviru Dogovora za razvoj regij) in podjetja.

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti?

- Biti skladni z Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030.
- Biti skladni z Resolucijo o nacionalnem programu razvoja prometa v RS v obdobju do 2030.
- Smiselno upoštevati pobudo Novi evropski Bauhaus.
- Vsebujejo relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje in utemeljeno načelo DNSH ("ne povzročaj znatne škode").
- Imajo predvidene ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije.
- Vključujejo medregionalne, čezmejne in transnacionalne ukrepe.

Katera so že bila razpisana sredstva za »Bolj povezano Slovenijo«?

Vsebina razpisa	Upravičenci	v mio EUR
TRAJNOSTN MOBILNOST		
Sofinanciranje občinskih celostnih prometnih strategij	občine	5,14
SKUPAJ		5,14

3. 4. Bolj socialna Slovenija

CILJ POLITIKE 4: Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

Grafika 8: Cilji Bolj socialne Slovenije
 VIR GRAFIKE: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezjska-politika/>

V okviru "Bolj socialna Slovenija" je na voljo 741 milijonov evrov za javne razpise, namenjene spodbujanju vlaganj na področju trga dela, izobraževanja, zdravstva, socialnega varstva in dolgotrajne oskrbe.

3. 4. 1. Trg dela in izobraževanje

Če se želimo prijaviti na javne razpise **s področja trga dela in izobraževanja**, moramo zasledovati naslednje cilje:

- Izboljšanje dostopa do zaposlitve za vse iskalce zaposlitve, vključno z mladimi, dolgotrajno brezposelnimi in prikrajšanimi skupinami, ter spodbujanje samozaposlovanja in socialnega gospodarstva.
- Posodabljanje služb trga dela za predvidevanje potreb po veščinah in zagotavljanje prilagojene podpore pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja.
- Spodbujanje prilagajanja delavcev in podjetij na spremembe, aktivnega staranja ter ustvarjanje zdravega delovnega okolja.
- Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izobraževanja za trg dela, vključno z vrednotenjem neformalnega učenja in spodbujanjem vajeništev.
- Spodbujanje vseživljenjskega učenja z možnostmi za prekvalifikacijo, digitalne veščine in podporo mobilnosti na trgu dela.
- Zagotavljanje enakega dostopa do kakovostnega izobraževanja z razvojem dostopne infrastrukture, vključno z izobraževanjem na daljavo.

Kaj se financira?

- Investicije v obstoječe in nove objekte s področja izobraževanja in usposabljanja, vključno z IKT infrastrukturo, opremo in tehnologijami v izobraževalnem in mladinskem sektorju.
- Aktivne politike zaposlovanja (APZ), vključno s programi za ohranitev ogroženih, začasnih ali prekarnih zaposlitev na trgu dela, ter spodbujanje samozaposlovanja in socialnega gospodarstva.
- Razvoj in nadgradnja platforme trga dela za dolgoročno napovedovanje kompetenc, znanj in spretnosti, modernizacijo storitev trga dela ter nadaljnje delovanje mreže EURES.
- Krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev, vključno z izboljšanjem kakovosti delovnega okolja in delovnih pogojev ter spodbujanjem medgeneracijskega sodelovanja.
- Podpora za dvig kompetenc in kakovosti, vključno z razvojem digitalnih znanj in spretnosti, podporo predšolski vzgoji in izobraževanju, osnovnošolskemu, srednješolskemu, terciarnemu izobraževanju in izobraževanju odraslih. To vključuje krepitev ključnih kompetenc, izboljšanje kakovosti, večjo ustreznost izobraževalnega sistema za potrebe trga dela in spodbujanje vseživljenjske karijerne orientacije (VKO).
- Podpora za izobraževanje odraslih (VŽU), z osredotočenostjo na razvoj in izboljšanje znanj ter vseživljenjsko učenje.

Kdo se lahko prijavi?

- Infrastruktura (samo KRSV): vključuje vzgojno-izobraževalne zavode (VIZ), visokošolske zavode, javne visokošolske knjižnice, organizacije v mladinskem sektorju in druge deležnike.
- Področje sociale: vključuje Zavod RS za zaposlovanje (ZRSZ), Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS (JŠRIPS), centre za socialno delo (CSD), Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ), fundacije, ponudnike socialnih in izobraževalnih storitev, nevladne organizacije (NVO), izvajalske institucije, organizacije v mladinskem sektorju, subjekte s področja kulture, mala in srednje velika podjetja (MSP), raziskovalne organizacije, inkubatorje, subjekte socialne ekonomije, mlade, potencialne podjetnice, regionalne razvojne agencije, gospodarske zbornice, Inšpektorat RS za delo, Upravo RS za izvrševanje kazenskih sankcij (URSIKS) ter ministrstvi, pristojni za javno upravo in delo.
- Področje izobraževanja: vključuje ministrstvo, vzgojno-izobraževalne zavode (VIZ), izobraževalne inštitucije, javne zavode, javne agencije, javne sklade, delodajalce, delodajalska združenja, gospodarske zbornice, izvajalce in mentorje praktičnega usposabljanja v podjetjih ter združenja in skupnosti s področja izobraževanja, vključno z nevladnimi organizacijami (NVO).

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti?

- Projekti vsebujejo relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje in utemeljeno načelo DNSH ("ne povzročaj znatne škode").
- Vključujejo predvidene ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije.
- Kjer je relevantno, imajo predvidene medregionalne, čezmejne in transnacionalne ukrepe.

3. 4. 2. Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost

Če se želimo prijaviti na javne razpise **s področja dolgotrajne oskrbe in zdravja ter socialna vključenosti** moramo zasledovati naslednje cilje:

- Spodbujanje enakih možnosti in zaposljivosti, zlasti za prikrajšane skupine, ter krepitev dejavne udeležbe in nediskriminacije.
- Zagotavljanje dostopa do zdravstvenega varstva in krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, vključno z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter prehod na oskrbo v družini in skupnosti.
- Spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialni izključenosti, vključno z najbolj ogroženimi in otroki.

- Socialno-ekonomsko vključevanje marginaliziranih skupin, gospodinjstev z nizkimi dohodki in ljudi s posebnimi potrebami z ukrepi, kot so stanovanjske in socialne storitve.

Kaj se financira?

- Investicije v socialno infrastrukturo: Nakup in prilagoditev socialne infrastrukture za odrasle in otroke z oviranostmi, vključno z infrastrukturo na področju dolgotrajne oskrbe. To vključuje vzpostavitev stanovanjskih skupin, dnevnih centrov za osebe z demenco in bivalnih enot. (NOO: Zagotovitev varnega okolja za osebe, ki so odvisne od pomoči drugih, ter povečanje institucionalnih kapacitet za oskrbo starejših.)
- Investicije v zdravstveno infrastrukturo: Gradnja, obnova javnih zdravstvenih zavodov in nabava opreme, vključno s satelitskimi urgentnimi centri in dežurnimi mesti, za izboljšanje dostopnosti prebivalcev do zdravstvenih storitev ter preprečevanje bolezni.
- Spodbujanje socialnega vključevanja: Ukrepi za vključitev prikrajšanih oseb na trg dela in izboljšanje dostopa za marginalizirane skupine, kot so osebe, izpostavljene tveganju revščine, socialno izključeni, mladi s posebnimi potrebami, zaprte osebe in ranljive skupine na področju kulture.
- Krepitev socialno-varstvenih storitev: Povečanje odpornosti sistema dolgotrajne oskrbe, področja duševnega zdravja in obravnave odvisnosti od drog, izboljšanje nujne medicinske pomoči ter digitalne pismenosti zaposlenih v zdravstvu in dolgotrajni oskrbi. Poleg tega vključuje preventivne zdravstvene aktivnosti, obvladovanje starostne krhkosti, ukrepe za socialno vključevanje invalidov ter zagotavljanje podpornega okolja.
- Programi socialnega vključevanja: Izvajanje ukrepov za vključevanje oseb s posebnimi potrebami, mrežo večgeneracijskih centrov in večnamenskih romskih centrov, aktivnosti za zaprte osebe in osebe v probaciji ter ukrepi za izboljšanje integracije priseljencev v izobraževalni sistem.

Kdo se lahko prijavi?

- Socialna infrastruktura (samo v KRVS): vključuje domove za starejše, lokalne skupnosti, izvajalce socialno varstvenih programov in storitev, izvajalce storitev v skupnosti, sklade in druge ustrezne akterje.
- Zdravstvena infrastruktura (samo v KRVS): vključuje Ministrstvo za zdravje, javne zdravstvene zavode, socialne zavode ter lokalne skupnosti.
- Socialno vključevanje in podpora: vključuje Zavod RS za zaposlovanje (ZRSZ), Upravo RS za izvrševanje kazenskih sankcij (URSIKS), javne in zasebne organizacije, nevladne organizacije (NVO), institucije na področju socialnega varstva, ministrstva, centre za socialno delo (CSD), Inštitut RS za socialno varstvo (IRSSV), vzgojno-izobraževalne zavode (VIZ), uprave za probacijo (UPRO), krovne športne organizacije, izvajalce dolgotrajne oskrbe ter zdravstvene dejavnosti in druge relevantne akterje.

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti?

- Investicijski projekti morajo vključevati relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje in utemeljenim načelom DNSH ("ne povzročaj znatne škode").
- Vključevati morajo predvidene ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije.

3. 4. 2. Trajnostni turizem in kultura

Če se želimo prijaviti na javne razpise **s področja trajnostnega turizma in kulture**, moramo zasledovati naslednji cilj:

- Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah.

Kaj se financira?

- Naložbe v oživljanje kulturne dediščine in njeno vključevanje v turistično ponudbo, kar vključuje:
  - ◆ Revitalizacijo in obnovo kulturne dediščine (NOO: investicije v turistično infrastrukturo večje vrednosti nad 1 milijon evrov brez DDV).
  - ◆ Vlaganja v razvoj celovitih turističnih produktov, ki omogočajo avtentična turistična doživetja (NOO: podpora investicijam v javno turistično infrastrukturo).

Kdo se lahko prijavi?

- Samo za KRVS: Ministrstva, lokalne skupnosti, javni zavodi, upravljavci kulturnih spomenikov, nevladne organizacije (NVO), lokalne skupnosti, ki delujejo na območju vodilnih turističnih destinacij, ali javni zavodi, ki delujejo na področju turizma in so ustanovljeni s strani lokalnih skupnosti. Prav tako se lahko prijavijo zveze društev, javno-zasebna partnerstva med lokalnimi skupnostmi, gospodarskimi subjekti na področju turizma in/ali civilno-družbenimi organizacijami.

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti?

- Biti skladni s Strategijo kulturne dediščine 2020–2023.
- Biti skladni s Strategijo slovenskega turizma 2022–2028.
- Investicijski projekti morajo vključevati relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje in utemeljenim načelom DNSH ("ne povzročaj znatne škode").
- Kjer je primerno, morajo upoštevati usmeritve Novega evropskega Bauhauasa, ki spodbujajo razvoj privlačnejših, trajnostnih in vključujočih rešitev za podnebne izzive.
- Vključevati morajo predvidene ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije.

→ Imeti predvidene medregionalne, čezmejne in transnacionalne ukrepe, kjer je to ustrezno.

Katera so že bila razpisana sredstva za »Bolj socialno Slovenijo«?

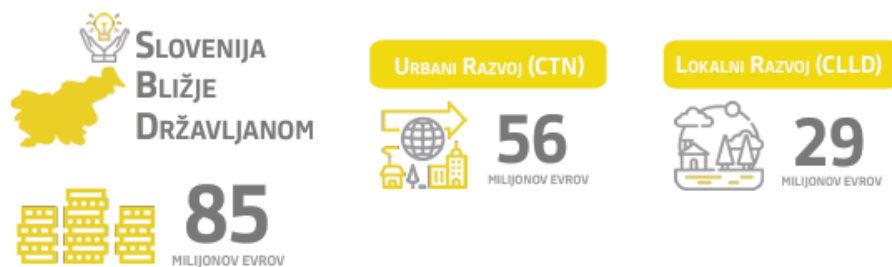
Vsebina razpisa	Upravičenci	v mio EUR
TRG DELA IN IZOBRAŽEVANJE		
Razvoj zagovorniške organizacije socialnega gospodarstva (socialno gospodarstvo in socialna podjetja)	Konzorcij organizacij socialne ekonomije-partnerji morajo biti pravne osebe zasebnega prava (socialna podjetja, NVO v javnem interesu, zadruga)	0,9
Temeljne kompetence 2023 - 2029	Javna organizacija za izobraževanje odraslih	37
Z mladinskim delom proti prekarnosti mladih	organizacija s statusom organizacije v javnem interesu v mladinskem, javni zavod, ki deluje v mladinskem sektorju, mladinski svet, ki je vpisan v uradni evidenci	5,19
DOLGOTRAJNA OSKRBA IN ZDRAVJE TER SOCIALNA VKLJUČENOST		
Razvoj in pilotna vzpostavitev programa pripravništva za pridobitev poklicne kvalifikacije bolničar - negovalec 2024-2026	Akreditirane srednje šole, ki izvajajo program "bolničar - negovalec"	0,5
Izvajanje športno-rekreacijskih aktivnosti za krepitev zdravja »Zmigaj«	Izvajalska inštitucija	2,38
izbor upravičencev za razdeljevanje pomoči v hrani in izvajanje spremljevalnih ukrepov v letih 2024-2026 v okviru Programa ESS+ za odpravljanje materialne prikrajšanosti v Sloveniji v obdobju 2021-2027	Humanitarna organizacija - inštitucija socialnega varstva	1,92
Sofinanciranje projektov večgeneracijskih centrov+	Pravna oseba zasebnega prava z registracijo predmetne dejavnosti	24,47
Socialna aktivacija+	Pravna oseba javnega ali zasebnega prava	20,00

	s sedežem v Republiki Sloveniji	
TRAJNOSTNI TURIZEM IN KULTURA		
Trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem - kohezijska regija Vzhodna Slovenija	Občine - lastnice ali imetnice stavbne pravice predmetnih kulturnih spomenikov	16,24
SKUPAJ		108,6

3. 5. Slovenija bližje državljanom

CILJ POLITIKE 5: Evropa, ki je bližje državljanom, in sicer s spodbujanjem trajnostnega in celostnega razvoja vseh vrst območij ter lokalnih pobud

Grafika 9: Cilji Slovenije bližje državljanom
VIR GRAFIKE: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/>

V okviru "Slovenija bližje državljanom" je na voljo 85 milijonov evrov za trajnostni razvoj lokalnih območij.

Prijave na javne razpise urbanega in lokalnega razvoja potekajo skozi dva mehanizma:

- Mehanizem celostnih teritorialnih naložb (CTN), ki vključuje 12 mestnih občin, s ciljem spodbujanja celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma ter zagotavljanja varnosti **na mestnih območjih**.
- Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (CLLD), s ciljem spodbujanja celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja ter razvoja kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti **na območjih, ki niso mestna območja**.

3. 5. 1. Urbani razvoj

Kaj se financira?

- Priprava strategij za celostni teritorialni razvoj (TUS) kot podlaga za nadaljnje naložbe.
- Prenova in oživljanje praznih ali nezadostno izkoriščenih stavb v javnem interesu, vključno s prenovo kulturne dediščine, drugimi objekti ter oblikovanjem novih odprtih javnih prostorov.
- Integrirani projekti za urbani razvoj, osredotočeni na celovito prenovo izbranih območij in namenjeni pripravi nove generacije projektov urbane prenove.

Kdo se lahko prijavi?

- Lokalne skupnosti (mestne občine), javni zavodi in drugi javni organi ter institucije, javna in zasebna podjetja, ki izvajajo javne funkcije.

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti

- Prenova in oživljanje prostih ali slabo izkoriščenih pozidanih površin, ki so v nekaterih primerih tudi okoljsko degradirane, skladno z načelom notranjega razvoja mest.
- Prednost imajo projekti, ki spodbujajo gospodarsko in socialno oživitev mestnih območij ter ustvarjanje novih kreativnih in poslovnih jeder.
- Projekti morajo zasledovati cilje trajnostnih urbanih strategij mestnih občin (TUS).
- Smiselno upoštevati pobudo Novi evropski Bauhaus, ki spodbuja estetsko, trajnostno in vključujočo prenovo mestnih prostorov.
- Vključevati relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje in načelom DNSH ("ne povzročaj znatne škode").
- Vsebovati ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije.
- Vključevati predvidene medregionalne, čezmejne in transnacionalne ukrepe, kjer je to ustrezno."

3. 5. 2. Lokalni razvoj

Kaj se financira?

- Priprava Strategij lokalnega razvoja (SLR) kot podlaga za nadaljnje naložbe.
- Podpora trajnostnim oblikam lokalnega podjetništva, inovacijam pri uporabi lokalnih virov, razvoju turizma, varovanju naravne in kulturne dediščine, revitalizaciji javnih površin za skupno uporabo, preventivi in varovanju zdravja, spodbujanju medgeneracijskega sodelovanja, krepitvi kompetenc ter skrbi za starejše, mlade in druge prikrajšane skupine, s poudarkom na socialni vključenosti.

Kdo se lahko prijavi?

- Lokalne akcijske skupine (LAS), podjetniki posamezniki ter pravne osebe javnega in zasebnega prava iz območja LAS.

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti?

- Projekti morajo zasledovati cilje Strategij lokalnega razvoja (SLR).
- Vključevati relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje in načelom DNSH ("ne povzročaj znatne škode").
- Predvidevati ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije.
- Vsebovati medregionalne, čezmejne in transnacionalne ukrepe, kjer je to primerno.

3. 6. Zeleni prehod dveh premogovniških regij

CILJ POLITIKE 6: Evropa za pravični prehod

Grafika 10: Cilji Zelenega prehoda dveh premogovniških regij
VIR GRAFIKE: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/>

V okviru "Zeleni prehod dveh premogovniških regij" je na voljo 249 milijonov evrov za javne razpise, namenjene spodbujanju vlaganj za prestrukturiranje premogovnih regij. Sredstva so namenjena Savinjsko-Šaleškemu območju in Zasavskemu območju.

Kaj se financira?

Na podlagi Območnega načrta za pravični prehod SAŠA regije:

- Pravični energetske prehod: preureditev sistema daljinskega ogrevanja, izboljšanje energetske učinkovitosti v gospodarstvu ter spodbujanje rabe obnovljivih virov energije (OVE).
- Zaposlitve in veščine za vse: obogateno izvajanje kakovostnega in dostopnega učenja, vseživljenjska karierna orientacija in uvajanje krožnih vsebin v vzgojno-izobraževalni sistem.
- Trajnostni, prožni in raznolik gospodarski razvoj: naložbe v raziskave, razvoj in inovacije (RRI), proizvodne zmogljivosti v MSP, razvoj start-up ekosistema vključno z ekonomsko-poslovno infrastrukturo ter produktivne naložbe, ki niso neposredno vezane na MSP.
- Sanacija in revitalizacija degradiranih območij: postopne sanacije in revitalizacije prostorsko in okoljsko degradiranih območij.

Na podlagi Območnega načrta za pravični prehod Zasavske regije:

- Razogljičenje regije: proizvodnja tehnologij za obnovljive vire energije (OVE) in izboljšanje energetske učinkovitosti v gospodarstvu.
- Trajnostni, prožni in raznolik gospodarski razvoj: naložbe v RRI, proizvodne zmogljivosti v MSP, razvoj start-up ekosistema vključno z ekonomsko-poslovno infrastrukturo ter produktivne naložbe, ki niso neposredno vezane na MSP.
- Motivirani in usposobljeni prebivalci: obogateno izvajanje kakovostnega in dostopnega učenja, vseživljenjska karierna orientacija in uvajanje krožnih vsebin v vzgojno-izobraževalni sistem.

Kdo se lahko prijavi?

- Podjetja, zadruga, javni zavodi (vzgojno-izobraževalni zavodi, javni raziskovalni zavodi, ZRSZ), institucije podpornega okolja, regionalna razvojna partnerstva, neprofitne organizacije in lokalne skupnosti z območij, opredeljenih v območnih načrtih.

Kaj morajo izpolnjevati prijavljeni projekti?

- Biti skladni z Območnim načrtom za pravični prehod SAŠA regije in/ali Območnim načrtom za pravični prehod Zasavske regije.
- Smiselno upoštevati pobudo Novi evropski Bauhaus za trajnostne, estetske in vključujoče rešitve.
- Vključevati relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje in načelom DNSH ("ne povzročaj znatne škode").
- Predvidevati ukrepe za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije.
- Vsebovati medregionalne, čezmejne in transnacionalne ukrepe, kjer je to primerno.

Katera so že bila razpisana sredstva za »Zeleni prehod dveh premogovniških regij«?

Vsebina razpisa	Upravičenci	v mio EUR
Sofinanciranje projektov izgradnje ekonomsko-poslovne infrastrukture v Zasavski premogovni regiji v okviru Sklada za pravični prehod v obdobju 2023-2026	občine iz ožjega območja Zasavske premogovne regije: Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi	7,76
Sofinanciranje projektov izgradnje ekonomsko-poslovne infrastrukture v Savinjsko-Šaleški (SAŠA) premogovni regiji v okviru Sklada za pravični prehod v obdobju 2023-2027	občine iz ožjega območja SAŠA premogovne regije: Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki	10,64
Spodbujanje investicij za gospodarsko prestrukturiranje v Zasavski in Savinjsko - Šaleški premogovni regiji v okviru Sklada za pravični prehod v obdobju 2024 - 2027 - podpora produktivnim naložbam	Podjetja s sedežem ali podružnico v upravičeni regiji	83,12
Sofinanciranje projektov izgradnje ekonomsko-poslovne infrastrukture (podjetniških inkubatorjev) v Zasavski in Savinjsko-Šaleški (SAŠA) premogovni regiji v okviru Sklada za pravični prehod v obdobju 2023-2026	občine iz ožjega območja Zasavske premogovne regije: Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi občine iz ožjega območja SAŠA premogovne regije: Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki	34,49
SKUPAJ		136,01

**GOVORIŠ
KOHEZIJSKO?
LOKALNO.**

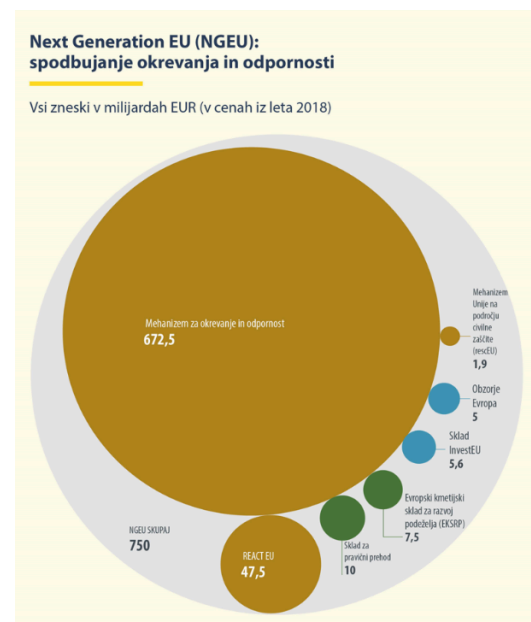
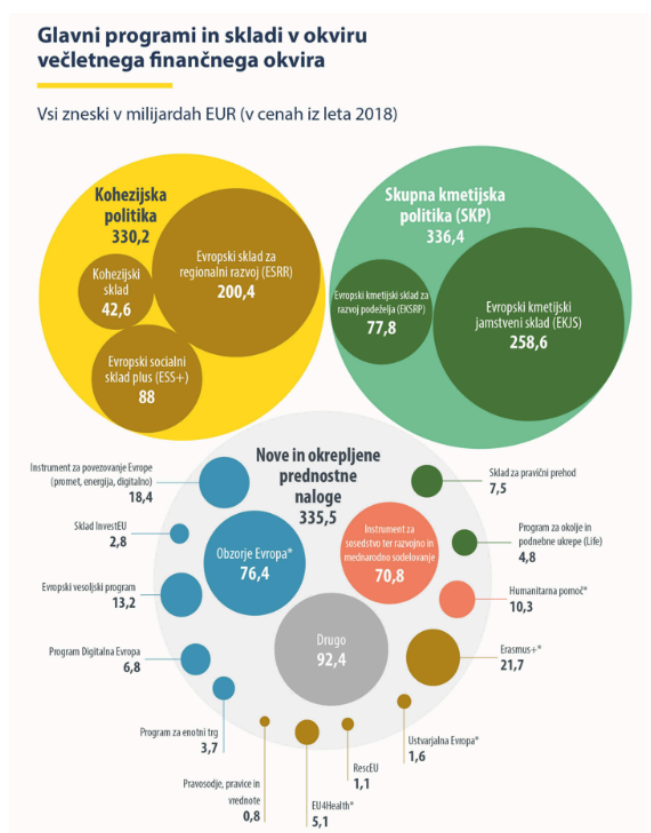
4. Dodatek k analizi

4. 1. Pregled sredstev na nivoju EU

Glavni programi večletnega finančnega okvirja EU, vrednega 1.074,3 milijarde EUR, so Kohezijska politika, Skupna kmetijska politika in nove okrepljene prednostne naloge, ki se prilagajajo ciljem EU. Te politike so podprte s posameznimi skladi, ki financirajo ključne ukrepe in projekte.

V času pandemije COVID-19 je EU hitro reagirala z vzpostavitvijo Mehanizma za okrevanje in odpornost, namenjenega spodbujanju okrevanja in odpornosti, za kar je namenila dodatnih 750 milijard EUR. Skupna razpoložljiva sredstva tako znašajo 1.824,3 milijarde EUR.

VIR GRAFIKE: <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/>

4. 2. Pregled sredstev glede na sklad in planirana sredstva

Tabela: Sredstva skupaj za Slovenijo glede na sklad in cilje politike

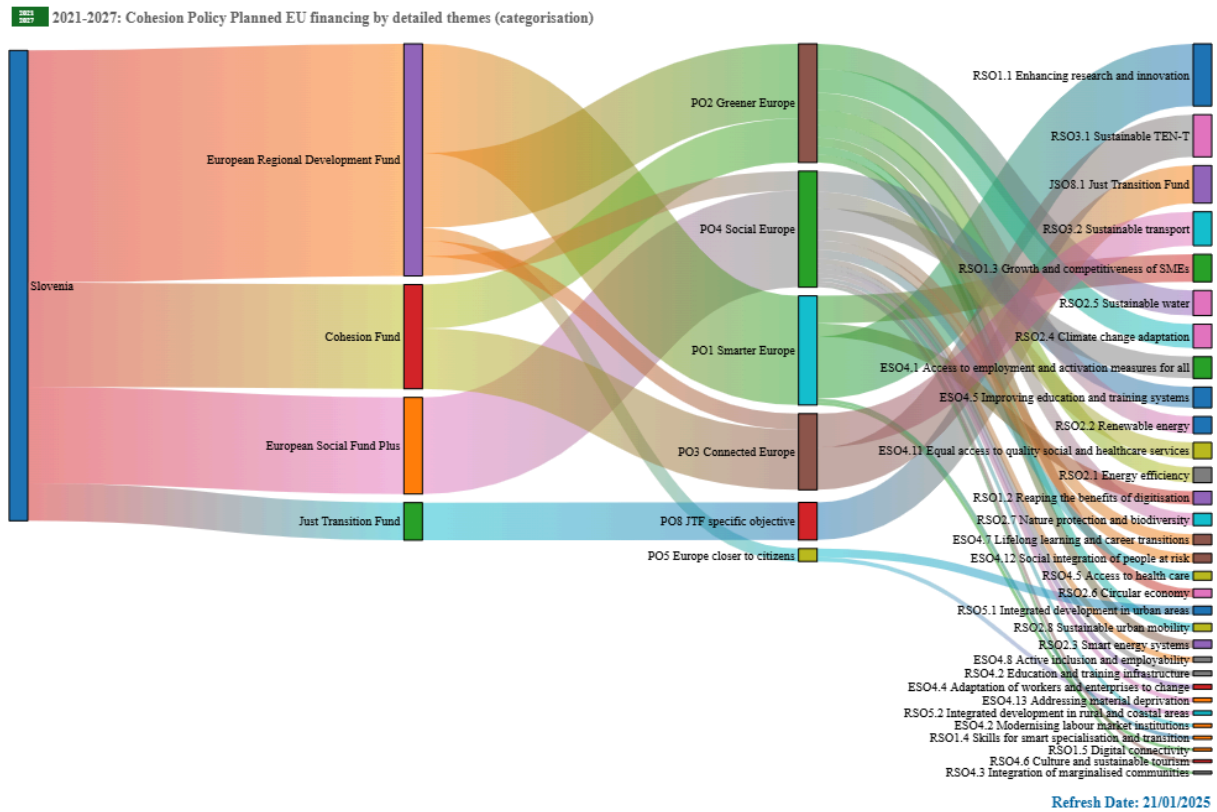

Tabela: Sredstva skupaj za Slovenijo glede na sklad in cilj politike 1: Pametnejša Evropa

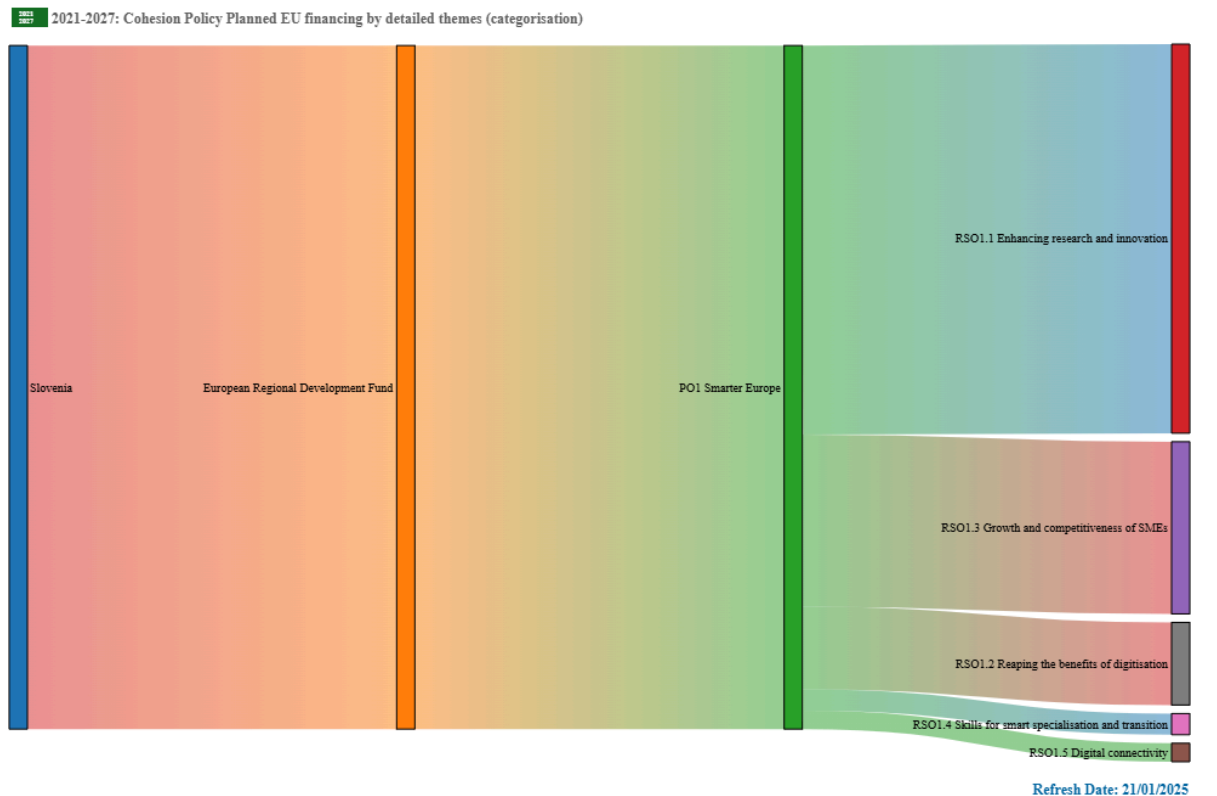

Tabela: Sredstva skupaj za Slovenijo glede na sklad in cilj politike 2: Zelena Evropa

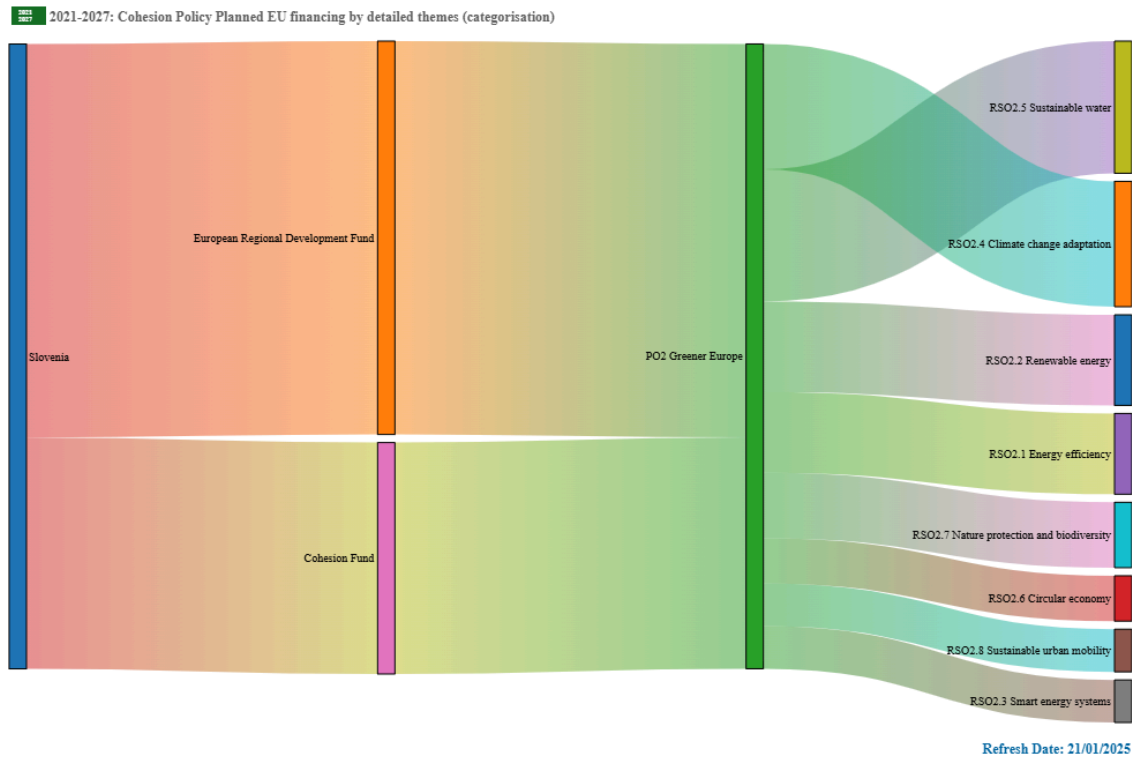

Tabela: Sredstva skupaj za Slovenijo glede na sklad in cilj politike 3: Povezana Evropa

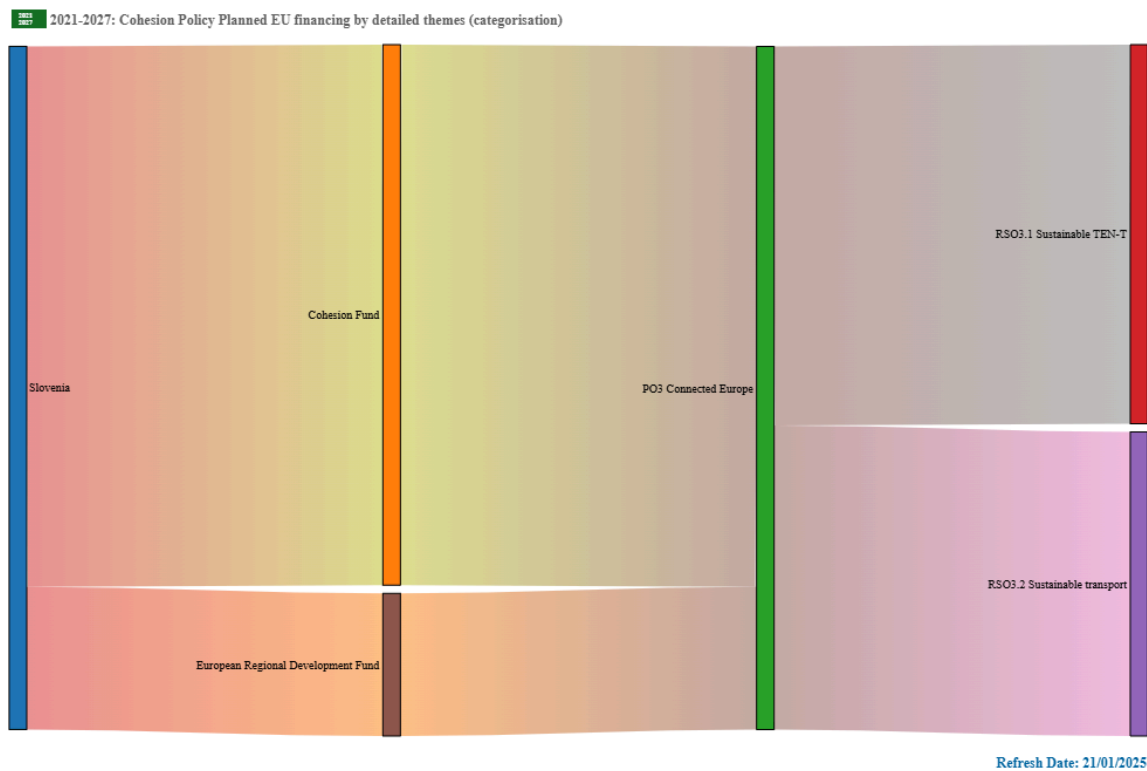

Tabela: Sredstva skupaj za Slovenijo glede na sklad in cilj politike 4: Bolj socialna Evropa

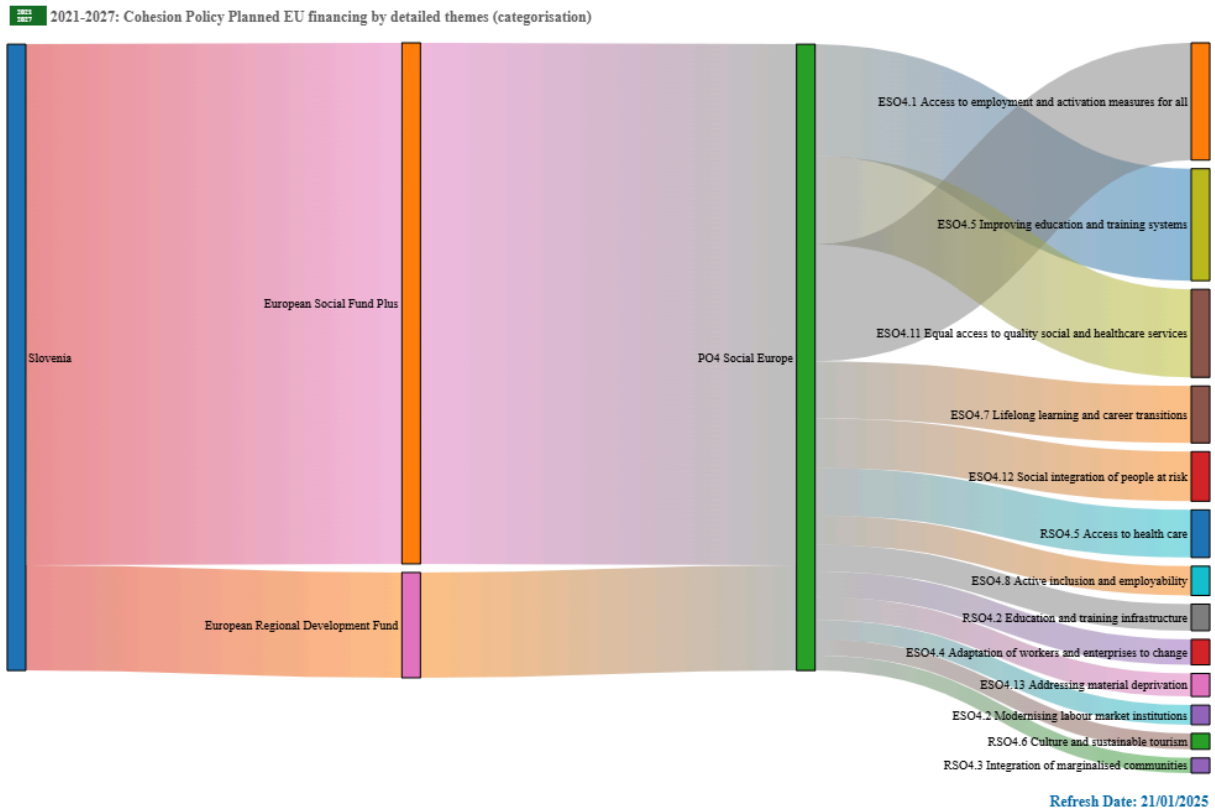

Tabela: Sredstva skupaj za Slovenijo glede na sklad in cilj politike 5: Evropa bližje državljanom

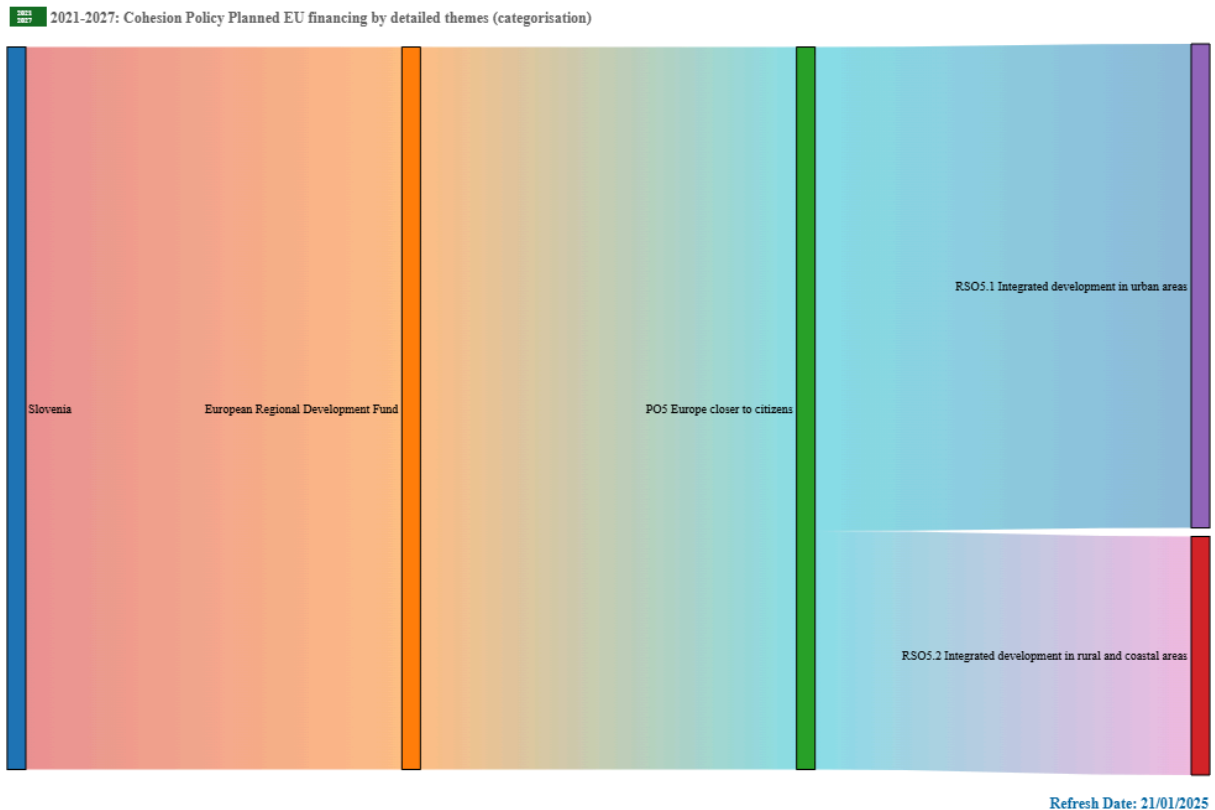
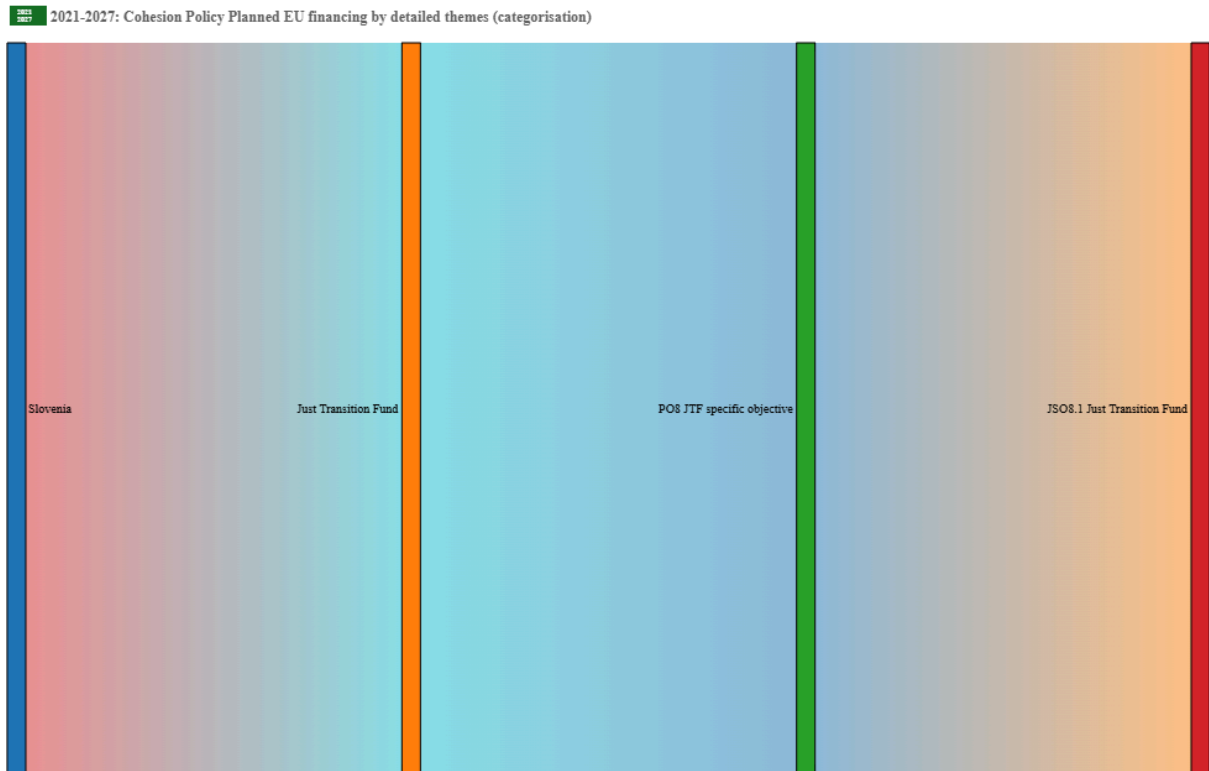

Tabela: Sredstva skupaj za Slovenijo glede na sklad in specifični cilj: Evropa v pravičnem prehodu

Refresh Date: 21/01/2025